

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Visiedocument landbouw
Zaaknummer	: 1047459
Portefeuille	: Wethouder Slob
Publicatieniveau	: Openbaar
Behandelend ambtenaar	: Marc Trouwborst

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit het Visiedocument Landbouw vast te stellen.

Inleiding

Aanleiding

In het kader van de begrotingsbehandeling 2020 heeft de gemeenteraad het college verzocht het onderwerp agrarische economie nader uit te werken en vast te leggen in een visiedocument. Het visiedocument is opgesteld en wordt nu ter vaststelling aangeboden. Het visiedocument is besproken in de beeldvormende raadsvergadering van 17 juni 2020 en de meningsvormende avond van 16 juli 2020. Na de bespreking op 16 juli jl. is het document verder aangescherpt en is er nog een aanvullend gesprek geweest met het bestuur van LTO Alblasserwaard Vijfheerenlanden. Met dit visiedocument geven we ook invulling aan de plattelandsontwikkeling.

Belang

De agrarische sector is van oudsher een belangrijke sector. De landbouw is een belangrijke economische drager voor de regio en de agrariërs zijn de makers en beheerders van het cultuurlandschap.

Zoals bekend heeft Nederland met verschillende opgaven te maken die ook onze boeren raken. Hierbij kunt u denken aan de opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, waterbeheer, biodiversiteit, bodemdaling en de stikstofproblematiek. De agrarische sector wordt momenteel ook nog eens sterk getroffen door de COVID 19 crisis die grote impact heeft op de sector en op sectoren die met de landbouw samenwerken.

De boeren vervullen een sleutelrol bij het oppakken van deze opgaven en dit biedt nadrukkelijk ook een kans voor de agrarische sector.

Centrale vraag

Hoe kunnen we er met elkaar voor zorgen dat er toekomstperspectief blijft voor de agrarische ondernemer binnen de regio Alblasserwaard – Vijfheerenlanden?

Bestaand beleid, kaders en eerdere besluiten

We kennen op dit moment geen specifiek beleid voor de agrarische sector.

Binnen de Regionaal Maatschappelijke Agenda (RMA) is de afspraak gemaakt samen te werken als het gaat om het toekomstperspectief van de agrarische sector omdat de deelnemende gemeenten te maken hebben met vergelijkbare opgaven. Dit is geborgd in opgave 6 van de Regionale Maatschappelijke Agenda waar wethouder Slob de bestuurlijk

trekker van is. Onlangs is in het verband van de noordelijke Drechtsteden bestuurlijk ook de wens uitgesproken nauwer samen te werken op het gebied van agrarische economie.

Betrokkenheid derden en maatschappelijk draagvlak

Om te komen tot deze visie hebben we met meerdere stakeholders uit het veld gesproken. We hebben gesproken met onder andere het agrarisch collectief, de WAV, de WUR en het bestuur van LTO Alblasserwaard Vijfheerenlanden. Daarnaast hebben we ook gesproken met de provincie Zuid-Holland die ook stappen gaan zetten naar een vitale landbouwsector. De lijn zoals geschetst in het document wordt herkend door de partijen en kan op instemming rekenen. Partijen hebben aangegeven graag betrokken te willen zijn bij het realiseren van de ambities uit het document.

Argumentatie

Onderdeel van groter geheel

De landbouw in de regio maakt grotendeels onderdeel uit van een wereldmarkt. Wetgeving is afkomstig vanuit hogere overheden zoals de EU, het Rijk en de provincies. Vanuit het Rijk en Europa zijn inmiddels taakstellingen meegegeven om in 2030 verbeteringen te laten zien op het gebied van onder andere schone lucht, klimaatadaptatie, biodiversiteit en stikstof. Het is alle hens aan dek om deze taakstellingen te realiseren. De landbouw over 20 jaar zal een andere landbouw zijn dan die van vandaag. Maatschappelijke opvattingen over herkomst en kwaliteit van voedsel veranderen, de nationale en internationale markt verandert, de technologie ontwikkelt zich en water, bodem en lucht verlangen een steeds schonere landbouw. We willen de landbouw graag faciliteren in deze transitie. We realiseren ons dat de landbouw onderdeel uitmaakt van een wereldmarkt en dat regels afkomstig zijn uit de EU en de landelijke overheid.

Wat wij kunnen

In het gebied is heel veel kennis aanwezig op het gebied van landbouw die we actief kunnen inzetten in ons lobbynetwerk. Wij, in samenwerking met de regio (gemeenten) kunnen verantwoordelijkheid nemen en invloed uitoefenen op de landbouwtransitie door het stimuleren van nieuwe initiatieven die een bijdrage leveren aan een toekomstbestendige landbouw. Door middel van goede praktijkvoorbeelden kunnen we beleid van andere overheden beïnvloeden. Daarnaast hebben we invloed op ons ruimtelijk beleid en gaan we zorgvuldig om met landbouwgrond.

Tevens heeft de provincie Zuid-Holland ons gevraagd de regie te voeren over de uitvoering van de bodembeperkende maatregelen vanuit het Klimaatakkoord (impulsgelden Veenweiden). Bij de te nemen maatregelen vanuit de impulsgelden Veenweiden moet vooral worden gedacht aan waterinfiltratietechnologie, aankoop en ruil van gronden en invoering van innovatief grondgebruik en duurzaam beheer, afwaardering van gronden vanwege de waardedaling, die afgesproken maatregelen veroorzaken en kosten voor het opstarten van de gebiedsprocessen. Dit integrale traject doorlopen we samen met de boeren en verbinden we aan de ambities uit het visiedocument landbouw.

Ontwikkelingen en toekomstperspectief

We zijn trots op onze boeren die zich dagelijks met veel toewijding inzetten voor onze voedselproductie. Het is voor de regio en gemeente Molenlanden van groot belang dat deze sector vitaal is en dat ook in de toekomst blijft. Om dat bewerkstelligen zijn er echter veranderingen noodzakelijk. De maatschappelijke opgaven waar met elkaar voor staan vraagt om veranderingen.

De agrarische bedrijven zijn de afgelopen jaren steeds groter geworden. Dat kan gaan om groei in hectares land per bedrijf, maar ook om groei van het aantal dieren wat men melkt of opfokt. Een nadeel van het huidige systeem is het ontstaan van een monocultuur in de landbouwgebieden en een afnemende trend in bodemvruchtbaarheid en biodiversiteit. Ambitie is om te komen tot een toegepast adaptief model en de verschillende bedrijfstype hierin te faciliteren. In het adaptatiemodel worden natuurlijke processen en functionele biodiversiteit ingezet om het systeem te versterken. Daardoor neemt de weerbaarheid van het systeem op lange termijn toe.

Zeker voor de jongere generatie moet er voldoende toekomstperspectief blijven voor een rendabele melkveehouderij in de beide gemeenten.

Samen optrekken

In een traject met agrarische ondernemers, inwoners, gebiedspartijen, andere overheden, willen we als regio mede richting geven aan ontwikkelingen in de agrarische sector en ontwikkelingskansen bieden voor de agrarische sector en stappen zetten naar een toekomstbestendige landbouw. Voorwaarde daarbij is een open en heldere communicatie tussen bewoners en gebruikers van het platteland en de sector. De gemeente stimuleert en faciliteert en fungeert als bruggenbouwer in dit proces. Kansen voor nieuwe ontwikkelingen worden gezien op het gebied van kringlooplandbouw, nieuwe soorten bedrijvigheid, onderwijs, recreatie, energie, innovatie op het gebied van nieuwe gewassen en waterinfiltratie etc.

Door als regio samen met provincies en vanuit fondsen een bijdrage te leveren aan innovatie willen we deze ontwikkelingen faciliteren en zodoende bijdragen aan een toekomstbestendige, duurzame agrarische sector. We willen toe naar een integraal uitvoeringsprogramma waarbij we zoveel mogelijk aan de slag willen met uitvoeringsprojecten en pilots. Op lokaal niveau, maatwerk leverend.

Financiële consequenties

De uitvoering zal vormgegeven worden via de RMA. Om concreet aan de slag te gaan is het van belang dat er financiële middelen beschikbaar zijn. In RMA verband is er in het uitvoeringsplan 2021 (nog formeel te accorderen bij de Begroting 2021) een bedrag beschikbaar van 87000,- om vorm te kunnen geven aan deze ambities. Dit wordt gefinancierd door Molenlanden en Vijfheerenlanden. Ook worden er ambtelijke uren beschikbaar gesteld.

In aanvulling op het budget van de RMA is via de Kadernota 2021 voorgesteld om concreet Molenlandse projecten en pilots te ondersteunen die bijdrage aan een toekomstbestendige landbouw. Hierbij is een bedrag gevraagd van €125.000, - op jaarbasis gedurende drie jaar om innovaties mogelijk te maken die bijdrage aan een duurzaam toekomstbestendig landbouwsysteem. Voor de besteding van deze middelen zijn reeds project ideeën geformuleerd. Tevens zijn wij nog in gesprek met de omliggende gemeenten om te bezien of zij hierin financieel nog extra in willen bijdragen. Verder geldt ook dat externe financieringsmogelijkheden worden onderzocht bij hogere overheden zoals de provincie Zuid-Holland en het ministerie van LNV.

Vervolgproces en communicatie

Na vaststelling van dit visiedocument door uw raad willen we graag aan de slag met de agrarische ondernemers en andere stakeholders uit het gebied en komen tot uitvoering langs meerdere sporen zoals in het ambitiedocument is beschreven. Dit willen we doen door middel van een gebiedsgerichte aanpak. Een dergelijk proces willen we extern laten begeleiden door iemand die kennis heeft op het gebied van landbouw en bodem. Na vaststelling van dit document door uw raad gaan we creatief nadenken over de invulling van het gebiedsproces ten tijde van COVID-19.

Bijlagen:

- bijlage: Visiedocument Landbouw

Raadsbesluit

Onderwerp : Visiedocument Landbouw
Zaaknummer : 1047459
Portefeuillehouder : Wethouder Slob

De raad van de gemeente Molenlanden, gelezen hebbend bovenstaand voorstel, besluit:

Het Visiedocument Landbouw vast te stellen.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 27 oktober 2020.

de griffier,

de voorzitter,

drs. M.A.J. Teunissen

drs. T.C. Segers MBA

